

CALLUNA Houtkachel onderzoeken

Ontmanteling Bio Centrale nog onzeker

De Bio Energie Centrale Calluna staat al bijna anderhalf jaar stil en moet volgens het college van b en w Ermelo ontmanteld worden. De SGP is het daar niet mee eens en wil andere opties onderzocht zien.

door Petronella Polinder

ERMELO - Ontmanteling van de Bio Energie Centrale in het zwembad Calluna is een verkeerd signaal, meent Leo van der Velden, raadslid voor de SGP in Ermelo. „We gaan in twee jaar tijd van groenste zwembad van Nederland naar nutteloze investering. Groene energie is in de ogen van veel mensen nog steeds een enorm dure investering die niet terug verdiend wordt. Het ontmantelen van de Energie Centrale zou dit vooroordeel voeden. Ik ben van mening dat er nog andere dingen mogelijk zijn, dat nog niet alles is uitgezocht.” Als voorbeeld noemt Van der Velden de houtkachel die sportcentrum- en zwembad De Koekoek in Vaassen verwarmt. „We moeten de Energie Centrale die nu onbruikbaar is, daarvoor eerst ombouwen. Dat vraagt om een investering en dat is lastig, omdat we niet eens zeker weten of het zwembad wel blijft.” Het college geeft aan dat alternatieve energiebronnen pas worden onderzocht na een besluit over het accommodatieonderzoek, waarin

ook een besluit wordt genomen over de toekomst van Calluna. Dit omdat ze de discussie over de ontmanteling van de Energie Centrale niet vooraf willen beïnvloeden. Volgens Van der Velden is het onmogelijk het één los te zien van het ander. „Je kunt geen keuze maken voor ontmanteling zonder dat je weet wat er mogelijk is met bijvoorbeeld andere brandstoffen. Ook kun je niet gaan investeren als je niet zeker weet dat het gebouw waarin je investeert, blijft staan. Geen enkele fractie kan nu zeggen ‘hier gaan we voor.’”

Dat de Centrale nu al bijna anderhalf jaar stil ligt, is Van der Velden een doorn in het oog. „Het college had eerder actie moeten ondernemen, je kunt de centrale niet anderhalf jaar stil laten liggen, als daar zo'n prijskaart aan verbonden is. Ook de stijgende brandstofprijzen kwam voor iedereen als een grote verrassing, terwijl het de taak van het college is om dit soort investeringen te bewaken.” Hij hoopt op een tussenweg. Een investering die na kortere tijd rendabel blijkt, niet pas na zes tot tien jaar. Hij is bang dat ontmanteling van de Centrale gelijk staat aan sluiting van het zwembad. „Hoe groen zijn we dan, als we zeggen ‘pak de auto maar en ga lekker zwemmen in Putten?’” De problematiek rondom Calluna wordt vanavond besproken tijdens de commissievergadering Openbare Werken en Sport.

SWO Harderwijk meldt veel tevreden klanten

HARDERWIJK - De Stichting Welzijn Ouderen (SWO) in Harderwijk heeft veel tevreden klanten. Dat blijkt volgens de SWO uit een onderzoek dat eens in de twee jaar wordt gehouden. Het onderzoek heeft de afgelopen weken plaatsgevonden, waarbij alle klanten van de SWO is gevraagd een vragenlijst in te vullen en zo van hun tevredenheid of onvrede blij te geven. Dit jaar zijn de diensten maaltijdservice, ouderenadvies en educatieve activiteiten onderzocht. Directeur Lia Kuijper van de Harderwijkse SWO zegt bepaald niet ontevreden te zijn over de resultaten van het onderzoek. Ze wijst erop dat de dienstverlening op het gebied van ouderenadvies bij 96 procent van de klanten het rapportcijfer 7 of hoger scoort. Nog altijd 73 procent geeft zelfs een 8 of hoger. Over de maaltijd-

service is 89 procent tevreden en geeft een 7 of hoger. De waarde- ring 8 of hoger komt van 71 procent van de SWO-klanten. Kuijper geeft aan zelf dik tevreden te zijn over deze scores, cijfers die zij niet vaak zegt tegen te komen. Zoals ook het rapportcijfer van een 7 of hoger voor de educatieve activiteiten van de SWO. Deze waardering komt van 95 procent van de klanten. 80 procent geeft een 8 of hoger. Kuijper stelt dat er nog wel een paar punten voor verbetering zijn. Dat mensen vragen kunnen stellen aan de chauffeur/bezoeger van de maaltijdservice is bijvoorbeeld nog niet genoeg bekend. De SWO in Harderwijk is bezig het kwaliteitscertificaat HKZ voor zorgaanbieders in de wacht te slepen, en dat gaat de goede kant op, vindt Kuijper.

SCHRIJFTOLKEN

In Ermelo zijn zo'n tachtig Europese schrijftolken bijeen geweest. De schrijftolk probeert onopvallend dove mensen te helpen in hun dagelijks leven.

Schrijftolk verricht erg dankbaar werk

Drie dagen lang bevolkten zo'n tachtig schrijftolken uit tien Europese landen de zalen van de Heerlijkheid in Ermelo. Dit jonge ambacht is in een enorme spurt land en een Europees Congres was een logisch gevolg.

door Nico van Leeuwen

Doven en slechthorenden waren tot dit jaar aangewezen op gebarentolken. Kende je geen gebarentaal dan bracht een papier met pen uitkomst. Met de opkomst van laptops in combinatie met een ingenieus toetsenbord, het Veyboard, waren mensen in staat om gesproken woord razendsnel in te typen zodat het bijna real time op een beeldscherm verscheen. Een nieuw vak, de schrijftolk, was een feit. Er zijn geen zomende camera's van de uitgeruchte wereldpers wanneer zaterdagmiddag klokslag twee uur schrijftolk Gea Duister in Ermelo een wereldprimeur aankondigt op het eerste Europese Congres voor 'spraak naar tekst-tolken'. De primeur bestaat uit het tonen van een techniek om een powerpoint presentatie real time te voorzien van ondertiteling die razend snel wordt ingetypet. Hierdoor kunnen doven voor het eerst de presentatie meekijken in plaats van op een apart scherm alleen de tekst mee te lezen en dus de plaatjes op het hoofdscherm te missen. De aanwezige insiders zijn verrukt, de twee uitvinders, Daniël Tuinman en Wim Gerbecks vol trots. Het laat direct zien dat de hedendaagse techniek het vak van schrijftolk in een versnelling heeft gebracht. Gea Duister uit Nijkerk, al jaren gediplomeerd schrijftolk: „Veel mensen denken dan direct aan het ochtendjournaal met on-

derdeling, maar dat is een heel ander vak. Daar praat iemand anders dan de nieuwslezer de zelfde tekst voor met een mondkapje op. Een op de persoon ingestelde computer kan door middel van spraakherkenning ondertiteling genereren. Wij als schrijftolken helpen vooral individuele doven en slecht horende. Denk aan hun leefomgeving. Ze willen naar een theater, of naar de dokter. Maar ook een begrafenis komt voor en daar missen ze

normaal gesproken alles van. Spraakherkenning is daar geen optie. Wanneer een schrijftolk meegaat kan deze achter in de zaal het gesprokene intypen en de dove het op een iPad meelezen via een WI-FI verbinding”. Het geeft volgens Annemieke Solleveld uit Apeldoorn direct het allesomvattende vak weer van een schrijftolk. „Het typen is slechts een vaardigheid die je nodig hebt. Je bent vooral bezig om onopval-

Vereniging

De Nederlandse schrijftolken hebben zich sinds 2011 verenigd in de NSV. De vereniging moet haar eigen broek ophouden. Men ontvangt geen subsidie. Ook het congres in Ermelo is betaald door de leden zelf. Nederland en Duitsland waren in Ermelo hofleveranciers.

Via WI-FI

Schrijftolken Gea Duister uit Nijkerk en Annemieke Solleveld uit Apeldoorn (op de foto rechts). Hoe dat werkt? Een schrijftolk kan achterin de zaal het gesprokene intypen. De dove kan de tekst dan via een WIFI-verbinding op bijvoorbeeld een iPad lezen.

Communicatie

- Schrijftolk wordt je niet zomaar. Het is een tweejarige HBO-studie die opleidt tot een Social Degree. Het geeft aan dat het sociale aspect ontzettend belangrijk is. Je fungeert als tolk slechts als een middel om communicatie tot stand te brengen tussen een dove en sprekende persoon. Je maakt geen deel uit van het gesprek maar bent wel zeer betrokken bij jouw cliënt.
- Er waren in Ermelo tien Europese landen present. Wat opviel was dat in het ene land de schrijftolk volledig erkend is, zoals in Noorwegen. Daar zijn tolken een gehele week ter beschikking aan de doven en slechthorenden. In Zwitserland daarentegen wordt een schrijftolk niet vergoed. Ook de toegepaste technieken variëren sterk. De grootste winst van het congres: informatie uitwisselen en leren van elkaar.
- In Nederland krijg je via de verzekering 30 uren schrijftolk vergoed. Je vraagt een schrijftolk aan via een centraal punt, via www.tolknet.org. Bijvoorbeeld voor een tandartsbezoek of een verjaardag. Via het UWV heb je daar boven ook recht op ondersteuning bij bijvoorbeeld sollicitatiegesprekken.
- Het belangrijkste instrument voor een schrijftolk is het Veyboard. Met dit toetsenbord type je niet letter voor letter. Doordat het opgedeeld is in een linker- en rechterdeel kun je door het intypen van diverse letters in één keer, in combinatie met slimme software, snel komen tot complete lettergrepen. Daardoor is het mogelijk veel sneller te komen tot teksten dan met een 'Qwerty' toetsenbord. Sinds vorig jaar is het Veloboard Pro in opkomst. Het principe werkt echter gelijk.

Schrijftolken bij elkaar in de Heerlijkheid van Ermelo. Via onder meer demonstraties met wedstrijdelementen kregen bezoekers een indruk hoe snel schrijftolken hun informatie verwerken. foto Van de Biezen

lend de dove te helpen in zijn dagelijkse leven. En dat kan dus ook werk of school zijn”. Solleveld (47) heeft zelf al een heel werklevens achter de rug toen ze een paar jaar geleden besloot het roer om te gooien. „Ik ontmoette Gea Duister op een cursus kantklossen waar ook een dove deelnemer meedeed. Het maakte zoveel indruk op me

dat ik uiteindelijk besloot de tweejarige HBO-opleiding te gaan doen. Nu ben ik als ZZP'er aan de slag zoals alle schrijftolken. Een boeiend vak omdat je geen deel uit maakt van een gesprek maar slechts als vertaalstaf dient voor de dove naar zijn of haar gesprekspartner. Heel bijzonder en ontzettend dankbaar werk.”

Alleen nog erg onbekend, aldus Gea Duister. „Er zijn ruim 30.000 doven en slechthorenden. Die hebben allemaal recht op dertig uur schrijftolk ondersteuning per jaar, leefuren genaamd. Voor werk- en onderwijs hebben ze recht op nog meer tolkuren. We zijn in Nederland met tachtig tolken. Gelukkig wordt het vak bekender maar ik

zie daardoor ook een tekort ontstaan aan tolken.” De Heerlijkheid in Ermelo biedt deze zaterdag voor belangstellenden een blik in de keuken. Het loopt half drie, wanneer de deuren open gaan, geen storm. Maar degenen die komen zijn vol verwondering over de typeprestaties van de tolken. Het is slechts een vaardigheid, maar wel een die indruk maakt.

Bejaarde vrouw brutaal van ketting beroofd

ERMELO - Een 86-jarige vrouw uit Ermelo is vrijdagmiddag op straat van haar ketting beroofd. Rond 15.00 uur werd de vrouw op de Pastorieweg ter hoogte van de Dorpskamer aangesproken door een man in wielrennerkleding die de weg vroeg. Nadat de vrouw de weg had gewezen, fietste de man weg. Een paar minuten later stond de vrouw op de Pastorieweg bij

een boom, toen ze ineens iets voelde bij haar nek. Toen ze zich omdeerde zag ze de wielrenner wegfietsen met haar gouden ketting in zijn hand. De wielrenner is vermoedelijk ongeveer 25 jaar oud, 1,70 m lang met een mullig postuur. Hij droeg een gestreept fietshelme, een fietshelm, fietshandschoentjes en een zonnebril. Getuigen kunnen bellen via 0900-8844.

Gewond door ontploffing

ERMELO - Bij een ontploffing in een recreatiechalet op een recreatie-terrein aan de Drieërweg in Ermelo zijn zaterdagmiddag een 84-jarige vrouw en haar 85-jarige echtgenoot uit Soest gewond geraakt. Ze liepen beiden brandwonden op en moesten naar het ziekenhuis worden gebracht. Volgens de politie was geen sprake van een technische storing. De ontploffing gebeurde rond 12.15 uur toen de vrouw een pan-

netje met melk wilde opwarmen op het fornuis. Ze had waarschijnlijk de indruk dat het gas niet werkte en heeft vermoedelijk alle vier gaspitten aangezet. Dit heeft uiteindelijk tot de ontploffing geleid. Buren hebben direct de slachtoffers uit het chalet gehaald en het kleine brandje dat ontstond door de ontploffing geblust. De vrouw liep meerdere brandwonden op en is per traumaheli-

kopter naar het ziekenhuis in Utrecht gebracht. Haar man is ook met brandwonden per ambulance naar het ziekenhuis in Harderwijk gebracht. Uit het brandonderzoek van de brandweer en politie is geen technische storing gebleken. De recreatiechalet raakte door de ontploffing zwaar beschadigd. Voor de burens die eerste hulp hebben verleend is slachtofferhulp in kennis gesteld.

6 weken voor slechts € 9,95

Zie de bon elders in deze krant

Bel 088 - 0139960 of kijk op www.destentor.nl/zomeractie

Botsing auto's leidt tot drie gewonden

HARDERWIJK - Drie mensen zijn zaterdagavond in Harderwijk gewond geraakt door een ongeval bij het aquaduct op de N302. De gewonden waren de inzittenden van één auto, die werd bestuurd door een 62-jarige vrouw uit Harderwijk. Deze vrouw liep een breuk op. Ze werd in het ziekenhuis behandeld en kon daarna weer naar huis. Een ouder echtpaar van 84 en 99 jaar, dat bij haar in de auto zat, is voor observatie in het ziekenhuis opgenomen. Het ongeval vond zaterdag rond 19.30 uur plaats, vermoedelijk omdat een 58-jarige man uit Apeldoorn zijn auto half op de weg en half in de berm geparkeerd had en de vrouw deze auto niet tijdig wist te ontwijken. Ze botste tegen de linkerachterkant van de geparkeerde auto, die door de klap op het fietspad naast de N302 terecht kwam. De vrouwelijke bestuurder slaagde erin haar auto onder controle te houden en in de berm tot stilstand te brengen. Beide auto's moesten worden afgesleept. De Verkeersongevallendienst onderzoekt de exacte toedracht van het ongeval.

Foto-expositie in St Jansdal over darmkanker

HARDERWIJK - In ziekenhuis St Jansdal in Harderwijk is vanaf vandaag de foto-expositie 'Denk vooruit, kijk achterom' over darmkanker te bekijken. Deze expositie toert langs de ziekehuizen en blijft tot volgende week maandag in Harderwijk. De expositie is ontwikkeld door de Maag Lever Darm Stichting in samenwerking met artsen- en patiëntenorganisaties. De foto's zijn van de professionele fotografen Bertien van Manen, Ringel Goslinga, Dana Lixenberg, Geert van Kesteren en Cynthia Boll.

☎ Zie ook www.darmkanker.info.

Tuinmeubelen

tot 50% korting

Boer Staphorst
Achthoevenweg 2
Staphorst
0522-466800

Elkamp Tuinmeubelcentrum
Stationslaan 71
Nunspeet
0341-261891